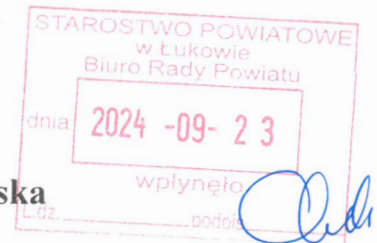

pdf 5

Informacja o stanie elementów środowiska

1. Monitoring powietrza

Źródłami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego mogą być gazy, ciecze czy ciała stałe, których zawartość w powietrzu atmosferycznym, może działać szkodliwie na zdrowie człowieka oraz pozostałe elementy środowiska (np. wodę, glebę, przyrodę żywą). Substancje zanieczyszczające atmosferę to przede wszystkim: dwutlenek siarki, dwutlenek i tlenki azotu, tlenek węgla i zanieczyszczenia pyłowe oraz składniki pyłu: metale ciężkie i wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA). Źródła zanieczyszczeń powietrza można podzielić na naturalne i sztuczne (antropogeniczne). Źródła naturalne to wybuchy wulkanów, pożary lasów, rozkład materii, źródła antropogeniczne to transport, ogrzewanie, procesy przemysłowe, wypalanie traw, składowanie odpadów, nawozy sztuczne i opryski.

Zanieczyszczenie powietrza związane jest w głównej mierze z działalnością człowieka i wielkością emisji zanieczyszczeń wprowadzanych przez niego do atmosfery. Emisję zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza w zależności od jej źródła można podzielić na:

- punktową (procesy energetyczne i przemysłowe),
- powierzchniową (indywidualne systemy grzewcze),
- liniową (transport),
- rolniczą (uprawy i hodowla),
- niezorganizowaną (z hałd, wysypisk, przeładunku substancji sypkich lub lotnych, prac budowlanych i remontowych).

Klasyfikacja strefy lubelskiej pod kątem oceny jakości powietrza

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2024 poz. 54) Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykonał ocenę jakości powietrza za rok 2023 i na jej podstawie dokonał klasyfikacji stref w województwie lubelskim.

Ocenie podlegają zanieczyszczenia, dla których w prawie krajowym i w dyrektywach unijnych określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzkiego i ochronę roślin.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia ludzi została wykonana na obszarze 2 stref województwa lubelskiego (aglomeracja lubelska i strefa lubelska) odrębnie dla 12 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃), benzenu (C₆H₆), pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz zanieczyszczeń oznaczanych w pyłku zawieszonym PM₁₀: benzo(a)pirenu (B(a)P), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i ołowiu (Pb). Ocena pod kątem ochrony roślin została wykonana dla strefy lubelskiej odrębnie dla 3 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃).

- pył PM₁₀ – pył zawieszony (PM - ang. particulate matter) jest zanieczyszczeniem powietrza składającym się z mieszaniny cząstek stałych, ciekłych lub obu naraz, zawieszonych w powietrzu i będących mieszaniną substancji organicznych i nieorganicznych; pył zawieszony może zawierać substancje toksyczne takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (m.in. benzo(a)piren), metale ciężkie oraz dioksyny i furany; cząstki te różnią się wielkością, składem i pochodzeniem; PM₁₀ to pyły o średnicy aerodynamicznej do 10µm, które mogą docierać do górnych dróg oddechowych i płuc

- pył PM_{2,5} – cząstki pyłu o średnicy aerodynamicznej do 2,5µm, które mogą docierać do górnych dróg oddechowych i płuc oraz przenikać przez ściany naczyń krwionośnych

Ocena jakości powietrza za rok 2023 wykazała znaczny spadek stężeń zanieczyszczeń pyłowych, a tym samym istotną poprawę jakości powietrza w województwie lubelskim w porównaniu z rokiem 2022. W roku 2023 na całym obszarze województwa lubelskiego dotrzymany został poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10.

W obu strefach województwa lubelskiego, podobnie jak w latach wcześniejszych przekroczony został poziomu celu długoterminowego ozonu określony pod kątem ochrony zdrowia ludzi, a w strefie lubelskiej dodatkowo przekroczony został poziom celu długoterminowego określony w celu ochrony roślin. Przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu spowodowane było przede wszystkim warunkami meteorologicznymi sprzyjającymi tworzeniu się ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery oraz napływem zanieczyszczeń spoza granic województwa. Pozostałe wskaźniki nie zostały przekroczone.

Poprawa jakości powietrza w roku 2023 jest wypadkową działań na rzecz ochrony powietrza oraz korzystnych warunków meteorologicznych. Ciepłejsze, w porównaniu do wielolecia, miesiące zimowe skutkowały mniejszymi emisjami zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza z indywidualnych źródeł grzewczych. Poprawie jakości powietrza sprzyjało również wystąpienie w okresie zimowym opadów przewyższających normy wieloletnie.

Obecnie dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza strefę stanowią:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

W województwie lubelskim wyróżnia się 2 strefy: Aglomerację Lubelską i strefę lubelską. Ocenie jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi podlegają 2 strefy: Aglomeracja Lubelska i strefa lubelska, ocenie jakości powietrza ze względu na ochronę roślin – strefa lubelska.

Zestawienie stref w województwie lubelskim w 2023 roku (opracowanie GIOŚ)

Lp.	Kod strefy	Nazwa strefy	Typ strefy	Powierzchnia strefy km ²	Liczba mieszkańców strefy	Klasyfikacja wg. kryteriów dot. ochrony zdrowia ludzi (tak/nie)	Klasyfikacja wg. kryteriów dot. ochrony roślin (tak/nie)
1	PL0601	aglomeracja lubelska	aglomeracja	148	331 243	Tak	nie
2.	PL0602	strefa lubelska	reszta województwa	24 974	1 693 394	Tak	Tak

Ocenę jakości powietrza za rok 2023, pod kątem ochrony zdrowia ludzi, w województwie lubelskim wykonano dla dwóch stref. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględniono natomiast tylko strefę lubelską <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/content/show/11944>

Strefy, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, oraz ich nazwy, kody i obszary określa załącznik do ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 87 ust 2a)

Lp.	Województwo	Nazwa strefy	Kod strefy	Obszar strefy
1.	lubelskie	aglomeracja lubelska	PL0601	Lublin - miasto na prawach powiatu
		strefa lubelska	PL0602	Biała Podlaska - miasto na prawach powiatu
				Chełm - miasto na prawach powiatu
				Zamość - miasto na prawach powiatu
				powiat bialski
				powiat lukowski
				powiat radzyński
				powiat biłgorajski
				powiat hrubieszowski
				powiat janowski
				powiat tomaszowski
				powiat zamojski
				powiat chełmski
				powiat krasnostawski
				powiat lubelski
				powiat kraśnicki
				powiat opolski
	powiat puławski			
	powiat rycki			
	powiat świdnicki			
	powiat lubartowski			
	powiat łączyński			
	powiat parczewski			
	powiat włodawski			

W 2023r. na terenie powiatu lukowskiego na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza stosowano pomiary intensywne – wykonywane na stałych stanowiskach, obejmujące: - pomiary automatyczne - pomiary manualne prowadzone codziennie. W 2022r. w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu lukowskiego funkcjonowała jedna stacja pomiarowa jakości powietrza Jarczew, Gmina Wola Mysłowska. Od 9 stycznia 2023 roku została uruchomiana nowa mobilna stacja monitoringu jakości powietrza tła miejskiego przy Bulwarze 100-lecia Odzyskania Niepodległości w Łukowie. Pomiary na w/w stacjach realizowane są przez:

- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska –Stacja monitoringu powietrza przy Bulwarze 100-lecia w Łukowie

- Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy-Monitoring jakości stacji w Jarczewie.

Zakres prowadzonego monitoringu to pomiary stężeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenków azotu, benzenu, tlenku węgla, ozonu, pyłu zawieszzonego PM10 i PM2,5 w powietrzu, a także pomiary ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10.

Na stacji monitoringu powietrza przy Bulwarze 100-lecia w Łukowie prowadzone są automatyczne pomiary w zakresie zanieczyszczeń: pył zawieszony PM10 i Pył zawieszony PM2,5 oraz manualne pomiary następujących zanieczyszczeń: pył zawieszony PM10 i benzo(a)piren B(a)P oznaczonego w pyle zawieszonym PM10.

W roku 2023 na Stacji Monitoringu jakości powietrza w Jarczewie oraz przy Bulwarze 100-lecia nie zarejestrowano przekroczenia aktualne obowiązujących norm jakości powietrza dla żadnej z analizowanych substancji.

Dane z pomiarów automatycznych dostępne są na mapie Bieżących danych pomiarowych Portalu Jakości Powietrza Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska .

Dane z pomiarów manualnych, po oznaczeniu w laboratorium, publikowane są w Banku danych pomiarowych Portalu jakości Powietrza GIOŚ.

Szczegółowe informacje o stacji: Łuków , Bulwar 100-lecia Odzyskania Niepodległości - Mapa danych bieżących prezentuje dane wyłącznie z automatycznych stacji pomiarowych (wyniki 1-godzinne). Dane ze stanowisk manualnych (24-godzinne) dostępne są w "Banku danych pomiarowych". Wyniki pomiarów dostępne w module "Bieżące dane pomiarowe" udostępniane są w czasie lokalnym, natomiast wyniki pomiarów dostępne w module "Bank danych pomiarowych". Wyniki dostępne są w Banku danych pomiarowych na głównej stronie portalu (<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/archives>).

Ponadto niezależnie od uruchomionej przez GIOŚ stacji przy bulwarze nad Krzną, w Łukowie funkcjonują inne urządzenia monitorujące jakość powietrza, które są poza monitoringiem państwowym. Są nimi czujnik firmy Airly (zlokalizowany na [ul. Chabrowej](#), finansowany przez Łukowskie Stowarzyszenie Rozwoju) oraz czujniki firmy Syngeos (finansowane przez Miasto Łuków i zlokalizowane przy Szkole Podstawowej nr 2 na [ul. Cieszkowizna](#), Przedszkolu Integracyjnym nr 1 przy [ul. ks. Bednarczyka](#) oraz przy Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej na [ul. Świderskiej](#)).

Stacja Monitoringu Jakości powietrza w Łukowie przy Bulwarze 100-lecia Odzyskania Niepodległości. Właścicielem Stacji jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Informacje podstawowe

Kod krajowy	LbLukBuNiepMOB
Kod międzynarodowy	PL0817A
Strefa	strefa lubelska
Nazwa stacji	Łuków, Bulwar 100-lecia Odzyskania Niepodległości
Adres	Łuków , Bulwar 100-lecia Odzyskania Niepodległości
Wsp. WGS84	Φ 51,930734 λ 22,372502

Informacje szczegółowe

Wsp. PUWG1992

x: 456980,62
y: 731779,66

Data rozpoczęcia pomiarów

2023-01-09

Wysokość n.p.m.

159 m

Status

aktywny

Typ stacji

tło

Typ obszaru

miejski

Właściciel

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Stacja Monitoringu Jakości powietrza Jarczew, Wola Mysłowska.

Informacje podstawowe

Kod krajowy	LbJarczWolaM
Kod międzynarodowy	PL0002R
Strefa	strefa lubelska
Nazwa stacji	Jarczew, IMGW
Adres	Jarczew
Wsp. WGS84	Φ 51,814367 λ 21,972375

Informacje szczegółowe

Wsp. PUWG1992	x: 442846,59 y: 704815,03
Data rozpoczęcia pomiarów	1985-10-01
Wysokość n.p.m.	177 m
Status	aktywny
Typ stacji	tło
Typ obszaru	pozamiejski
Właściciel	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy

Mając na uwadze konieczność poprawy jakości powietrza, w 2021r. Sejmik Województwa Lubelskiego przyjął uchwałę antysmogową, która zakłada stopniową wymianę przestarzałych instalacji do spalania paliw stałych o mocy mniejszej niż 1 MW. Instalacje bezklasowe i klasyfikowane do 1 i 2 klasy mają zostać wymienione do 2024 roku. Natomiast do 2030 roku wszystkie kotły na paliwa stałe będą musiały spełniać wymagania w zakresie sezonowej sprawności i emisji zanieczyszczeń określone w rozporządzeniu komisji UE 2015/1189. W nowo budowanych budynkach mających dostęp do sieci ciepłowniczej lub gazowej obowiązuje zakaz użytkowania instalacji na paliwo stałe.

Ponadto w uchwale zakazuje się stosowania następujących paliw:

- miałów i mułów węglowych, flotokonzentratów oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
- węgla kamiennego, który nie spełnia któregokolwiek z wymagań określonych prawem, oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
- biomasy, której wilgotność przekracza 20%.

W celu zapobiegania zjawisku smogu, którego głównym źródłem jest niska emisja, mieszkańcy oraz przedsiębiorcy aktywnie uczestniczą w programach realizowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, w tym w programie Czyste Powietrze wdrażanym przez WFOŚiGW.

2. Monitoring pól elektromagnetycznych

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMS), zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez *Inspekcję Ochrony Środowiska* w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w sposób ujednolicony dla całego kraju od 2008 roku. Obowiązek wykonania pomiarów natomiast spoczywa na podmiotach prowadzących instalację oraz użytkowników urządzenia emitującego pole elektromagnetyczne.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach albo ich zmniejszeniu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

W rozumieniu ustawy **polo elektromagnetyczne (PEM)** są to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach z zakresu od 0 Hz do 300 GHz, tworzące zakres promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego. W ramach PMS bada się promieniowanie elektromagnetyczne z zakresu częstotliwości radiowych obejmujących pasmo co najmniej 3 MHz – 3 GHz.

Zadaniem podsystemu monitoringu PEM jest ocena i obserwacja zmian wielkości pola elektromagnetycznego. Obserwacja ta ma na celu śledzenie poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku z uwzględnieniem zmian zachodzących na przestrzeni lat w odniesieniu do różnych źródeł: stacji i linii elektroenergetycznych, stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych, stacji bazowych telefonii komórkowej, czy różnego rodzaju radarów, na terenach dostępnych dla ludności.

Wyniki okresowych pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych w 2023 roku w ramach monitoringu badawczego na terenie Powiatu Łukowskiego (GIOŚ)

Lp.	Miejsce wykonania pomiarów	Data wykonania pomiarów	Wartość wskaźnika poziomu emisji	Wartość maksymalna [V/m]	Wyniki pomiaru [V/m]
1	Adamów, ul. Cmentarna 74	11.04.2023	0,04	0,7	0,5
2	Krzywdą, ul. Spokojna 1-17	11.04.2023	-	-	<0,5
3	Dąbie 8, gm. Łuków	12.10.2023	0,06	0,9	0,7
4	Serokomla, ul. Cmentarna Wólka 83,	11.04.2023	0,06	1	0,5
5	Stanin 54 A	12.10.2023	0,08	1,3	<0,5
6	Jamielnik-Kolonia 11, gm. Stoczek Łukowski	12.10.2023	0,13	2,1	<0,5
7	Trzebieszów 94	12.10.2023	0,14	2,2	<0,5
8	Siedliska 38, gm. Wojcieszków	11.04.2023	0,04	0,7	<0,5
9	Mysłów 78 A, gm. Wola Mysłowska	11.04.2023	-	-	<0,5

W punktach pomiarowych nie zostały przekroczone dopuszczalne poziomy promieniowania elektromagnetycznego, zmierzony poziom był poniżej wartości dopuszczalnych.

Aktualne dane dotyczące monitoringu pól elektromagnetycznych dostępne są na stronie: <https://www.gov.pl/web/gios/pola-elektromagnetyczne-lubelskie-2023>

Sprawozdania z pomiarów pól elektromagnetycznych wokół stacji bazowych przekazywane do WIOŚ na podstawie art. 122a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska poddawane są kontroli dokumentacyjnej. W 2023 roku przekazano **20** sprawozdań, **1** zgłoszenie nowej instalacji wytwarzającej pole elektromagnetyczne oraz **1** zgłoszenie o zakończeniu eksploatacji instalacji radiokomunikacyjnej.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie w 2023 roku prowadził pomiary natężenia pól elektromagnetycznych w **75** punktach województwa lubelskiego.

Spośród punktów wytypowanych do badań w ramach *stałej sieci monitoringu pól elektromagnetycznych* nie został wybrany powiat łukowski.

W celu gromadzenia dostępnych wyników pomiarów PEM w środowisku Ministerstwo Cyfryzacji prowadzi **System Informacyjny o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne (SI2PEM)**, który jest publiczną bazą danych o polu elektromagnetycznym w środowisku wraz z informacjami na temat lokalizacji i parametrów urządzeń nadawczych, działających na częstotliwościach radiowych w cywilnych pasmach licencjonowanych (w tym stacji bazowych telefonii komórkowej). System SI2PEM, na podstawie zgromadzonych informacji dotyczących systemów radiowych, opracowanych modeli matematycznych oraz pomiarów PEM wykonanych w środowisku, dokonuje symulacji rozkładów wartości natężenia PEM o częstotliwościach radiowych na terenie całego kraju. Dzięki temu możliwe jest oszacowanie natężenia PEM w dowolnym miejscu w Polsce z dokładnością do pojedynczych metrów.

Więcej informacji o Systemie Informacyjnym dostępnych jest na stronie: <https://www.gov.pl/web/si2pem>

Podstawa prawna prowadzenia monitoringu pól elektromagnetycznych

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 54);
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 425);
- Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 r. poz. 2311);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448);
- Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. 2024 r. poz. 604).

3. Monitoring wód powierzchniowych

Powiat Łukowski w całości należy do regionu Wisły Środkowej. Głównymi rzekami powiatu łukowskiego są: Okrzejka, Świder, Świder Płd. Wilga, Bystrzyca Duża, Bystrzyca Mała, Czarna, Grabówka, Stanówka, Struga Cisownik, Wilkojadka, Kanał Maciejowski, Krzna Płd, Krzna Płn. Na terenie powiatu łukowskiego znajduje się zbiornik „Zimna Woda” – o powierzchni 21 ha oraz pojemności 316 tys. m³. Zalew pełni przede wszystkim funkcję rekreacyjną.

Monitoring wód powierzchniowych jako element gospodarowania wodami dostarcza zarządzającemu wodami danych o jakości wód, w określonym zakresie i odpowiednim czasie umożliwiającym wykorzystanie ich w kolejnych pracach planistycznych, sporządzanych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami. Uzyskanie spójnego i kompletnego obrazu stanu lub potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz stanu wód w badanych jednolitych częściach wód powierzchniowych jest wypełnieniem obowiązków zapisanych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW) w art. 8 Dyrektywy 2000/60/WE.

Szczegółowy program badań monitoringu wód powierzchniowych na rzekach i zbiornikach dostępny jest na stronie internetowej <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/367>

4. Monitoring wód podziemnych

Monitoring jakości wód podziemnych w sieci krajowej prowadzony jest przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy. Dane aktualne o stanie wód są dostępne na stronie <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wynik-badan.html>

W roku 2023 na terenie powiatu łukowskiego nie prowadzono badań w ramach monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego wód podziemnych.

5. Monitoring hałasu

Wyróżnia się trzy główne rodzaje hałasu, według źródła powstawania:

- hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego, kolejowego i lotniczego,
- hałas przemysłowy powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,
- hałas komunalny występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz na zmniejszaniu poziomu hałasu do co najmniej dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany (art. 112 ustawy Poś).

Aktem prawnym normującym dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla różnych rodzajów terenów jest **rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku** (Dz. U. z 2014r., poz. 112 t.j.) wydany na podstawie art. 113 ust 1 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zostały one określone w zależności od rodzaju źródła hałasu i sposobu zagospodarowania terenu z uwzględnieniem podziału na porę dnia i porę nocy. Klasyfikację terenów chronionych przeprowadza się natomiast w oparciu o zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP), w których zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy POŚ określa się funkcje terenów podlegających ochronie akustycznej. W przypadku braku obowiązujących MPZP na danym obszarze, oceny czy teren należy do terenów chronionych akustycznie dokonuje właściwy organ, na

podstawie faktycznego zagospodarowania oraz wykorzystywania tego i sąsiednich terenów, zgodnie z art. 115 ustawy POŚ.

Dopuszczalne poziomy hałasu zostały określone dla dwóch grup wskaźników, którymi są:

1) **długookresowe** mające zastosowanie do sporządzania strategicznych map hałasu oraz programów ochrony środowiska przed hałasem:

- LDWN - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich dób w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych), z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰). Wskaźnik ten służy do określenia ogólnej dokuczliwości hałasu.

- LN - długookresowy średni poziom dźwięku A, wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich pór nocy (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych). Wskaźnik ten służy do określenia zaburzenia snu.

2) **krótkookresowe** do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby:

- LAeqD - równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia, rozumianej jako przedział czasu w godz. 6⁰⁰ - 22⁰⁰;

- LAeqN - równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy, rozumianej jako przedział czasu w godz. 22⁰⁰ - 6⁰⁰.

Lp	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		LDWN	LN	LDWN	LN
1.	a. Strefa ochronna „A” uzdrowiska b. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c. Tereny domów opieki społecznej d. Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3.	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b. Tereny zabudowy zagrodowej c. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d. Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45

Lp	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		LDWN	LN	LDWN	LN
4.	a. Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ze zwartą zabudową mieszkaniową i koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.	70	65	55	45

Objaśnienia

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

W 2023 roku na terenie Powiatu Łukowskiego badań hałasu drogowego nie prowadzono w ramach interwencyjnej kontroli przeprowadzonej przez WIOŚ.

Ocena stanu klimatu akustycznego środowiska na terenie województwa lubelskiego w roku 2023 opracowana przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Lublinie zostanie opublikowana na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/gios/halas-lubelskie-rok-2023> w listopadzie 2024 roku.

6. Monitoring jakości ziemi i gleby

W ramach prowadzonego monitoringu jakości gleby i ziemi realizowany jest program "Monitoring chemizmu gleb ornych Polski", którego celem jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb użytkowanych rolniczo w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia takich badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2024 r. poz. 54). Szczegółowe informacje są dostępne na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/gios/monitoring-jakosci-gleby-i-ziemi-oraz-jego-wyniki>

Zadanie to ma na celu śledzenie zmian różnych cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu, pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka (antropopresji).

Badania prowadzone są w cyklach 5-letnich, począwszy od 1995 roku, w ramach krajowej sieci, na którą składa się 216 punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na glebach

użytkowanych rolniczo na terenie całego kraju. Reprezentują one użytki rolnicze o różnym stopniu intensyfikacji produkcji rolnej znajdujące się w obszarach oddziaływania rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. Punkty monitoringowe odzwierciedlają zróżnicowanie warunków glebowych kraju pod względem typów i tekstury gleb.

W wyznaczonych punktach pomiarowych pobierane są próby profili glebowych a następnie oznaczane następujące wskaźniki: skład granulometryczny (8 frakcji), % próchnicy, % CaCO₃, pH, kwasowość hydrolityczna, kwasowość wymienna, zawartość przyswajalnych dla roślin form fosforu (P₂O₅), potasu (K₂O), magnezu (Mg) i siarki (S-SO₄), zawartości: azotu ogólnego, węgla organicznego, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, wymiennego wapnia, potasu, magnezu i sodu, przewodnictwo elektryczne i radioaktywność. Obliczane są również: stosunek C : N, zasolenie gleby, kationowa pojemność sorpcyjna, suma zasad wymiennych oraz stopień wysycenia kationami zasadowymi. W próbkach glebowych oznaczana jest również zawartość rozpuszczalnych (tzn. całkowitych) form: wapnia, magnezu, potasu, sodu, glinu, żelaza, fosforu, manganu, kadmu, miedzi, chromu, niklu, ołowiu, cynku, kobaltu, wanadu, litu, berylu, boru, strontu i lantanu.

Zbiór danych przestrzennych dotyczy monitoringu chemizmu gleb ornych Polski, który prowadzony jest w ramach podsystemu monitoringu jakości gleby i ziemi Państwowego Monitoringu Środowiska koordynowanego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Badania gleb prowadzone mogą także prowadzić WIOŚ w ramach sieci wojewódzkich, stosownie do specyficznych potrzeb regionu.

Na terenie Powiatu Łukowskiego punkt pomiarowo-kontrolny zlokalizowany jest w miejscowości Osiny, gmina Wola Mysłowska. Badania prowadzone są w pięcioletnim cyklu badawczym. W 2023 roku brak jest informacji na temat przeprowadzonych badań gleb i ziemi na terenie powiatu Łukowskiego.

Na stronie: https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=pomiary&p=273 dostępne są szczegółowe wyniki z lat poprzednich.

Informację opracowali - Pracownicy Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska

1. Zofia Turyk – monitoring powietrza *Zofia Turyk*
2. Barbara Rzymowska – monitoring wód powierzchniowych *Barbara Rzymowska*
3. Wioletta Sala-Mioduchowska – monitoring hałasu i monitoring wód podziemnych *Wioletta Sala-Mioduchowska*
4. Kamila Walo – monitoring pola elektromagnetycznego oraz jakości ziemi i gleby *Kamila Walo*

Informacje sprawdził:

Grzegorz Świerczewski – Naczelnik Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska

Grzegorz Świerczewski
NACZELNIK
Wydziału Rolnictwa,
Leśnictwa i Ochrony Środowiska